

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. Tantárgy neve (magyarul, angolul)

Városi táj / Kert- és tájtervezés az építészet perspektívájában • Urban Landscape / Garden and Landscape Design in the Perspective of Architecture

1.2. Azonosító (tantárgykód)

BMEEPUIQ705

1.3. A tantárgy jellege

kontaktórával rendelkező tanegység

1.4. Kurzustípusok és óraszámok

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	2	önálló
gyakorlat	1	–
laboratóriumi gyakorlat	–	–

1.5. Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa

félévközi érdemjegy (f)

1.6. Kreditszám

3

1.7. Tantárgyfelelős

neve: **Wettstein Domonkos PhD**
beosztása: egyetemi adjunktus
elérhetősége: wettstein.domonkos@epk.bme.hu

1.8. Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Urbanisztika Tanszék

1.9. A tantárgy weblapja

www.urbanisztika.bme.hu

1.10. A tantárgy oktatásának nyelve

magyar és angol

1.11. A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Kötelezően választható az alábbi képzéseken:

1. **3N-M0** • Építésmérnöki nappali osztatlan mesterképzés magyar nyelven • Város/építészet specializáció • 7-9. félév
2. **3N-ME** • Építész nappali mesterképzés magyar nyelven • Város/építészet specializáció • 1-3. félév
3. **3N-M0** • Építésmérnöki nappali osztatlan mesterképzés magyar nyelven • Forma és szerkezet specializáció • 7-9. félév
4. **3N-ME** • Építész nappali mesterképzés magyar nyelven • Forma és szerkezet specializáció • 1-3. félév

5. **3N-M0** • Építésztechnológiai nappali osztatlan mesterképzés magyar nyelven • Építőművészeti specializáció • 7-9. félév
6. **3N-ME** • Építész nappali mesterképzés magyar nyelven • Építőművészeti specializáció • 1-3. félév
7. **3NAM0** • Építésztechnológiai nappali osztatlan mesterképzés, angol nyelven • specializáció

Választható az alábbi képzésen:

1. **3N-M0** • Építésztechnológiai nappali osztatlan mesterképzés magyar nyelven
2. **3N-ME** • Építész nappali mesterképzés magyar nyelven
3. **3NAM0** • Építésztechnológiai nappali osztatlan mesterképzés, angol nyelven
4. **3NAME** • Építész mesterképzési szak, angol nyelven

1.12. Közvetlen előkövetelmények

- A. Erős előkövetelmény:
—
- B. Gyenge előkövetelmény:
—
- C. Párhuzamos előkövetelmény:
—
- D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):
—

1.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építésztechnológiai Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2022. március 30.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkítűzések

A városi táj interdiszciplináris elméleti fogalom, amelyben az építészeti és városépítészeti megközelítésekkel szoros szimbiózisban a táj-, szabadtér-, és kertépítészet koncepciói is megjelennek. A fogalom interdiszciplináris értelmezései épp ezért elsősorban a szakmaközi párbeszédben, az eltérő pozíciók és víziók összevetéséből bonthatóak ki. A tantárgy célja a városi táj fogalmának komplex értelmezése, az építészeti, városépítészeti és a társdiszciplinák koncepciói közti kapcsolatkeresés. A tantárgy több léptékszintet átfogó metodikájában a városi táj értelmezését egyszerre ökológiai és közösségi kérdésként vizsgálja.

A félév során a meghívott szakági előadókkal folytatott szakmaközi párbeszédre, az urbanizált táj elméleti és gyakorlati problémáira, valamint közös helyszínbejárásokra helyezük a hangsúlyt. A háromkredites kurzus alkalmi három szakaszból épülnek fel. Az események első harmadában a meghívott előadók problémafelvetései indítják el a közös diskurzust. A különböző szakterületek képviselőivel lehetőség nyílik az építészet nézőpontjait a kert-, szabadtér- és tájtervezés koncepcióival összevetni. Esetenként az órákat helyszínbejárásokkal, dendrológiai arborétum sétával összekapcsolva tartjuk meg. A felvezető előadásokat, helyszínbejárásokat a hallgatókkal közös vita helyzetek követik, amelyekre a hallgatók is rövid prezentációkkal, problémafelvetésekkel készülnek, előre megbeszélte beosztásban és tematikus bontásban. Az óra utolsó harmadában a féléves kultivációs feladatok csoportos konzultációja zajlik.

A kurzus tematikája a tájelmélet modelljeként is felfogható "pozíciók, víziók, koncepciók" hármasa mentén elemzi az átalakulást, amely fogalmak révén az eltérő diszciplinák (tájépítész, kerttervező, városépítész, építész stb) nézőpontjaiból vizsgálhatók az urbanizált táj és a városias környezetben megjelenő zöldfelületek, kertek, parkok problémái. A kortárs kertművészeti és tájépítészeti projekteket meghívott előadók mutatják be különös tekintettel az alkotómunka során szerzett gyakorlati tapasztalataikra.

A tantárgy mottója a hallgatók aktív részvételét is feltételezi, az előadások témájához kapcsolódva a félév során lehetőség van a felvetett táji problémák egyéni elemzéseinek prezentálására. Az alkalmak törzsét a közös beszélgetések, a témák kapcsán felmerülő eltérő nézőpontok megvitatása alakítja.

A közös munkát a féléves feladat is támogatja: a hallgatói csoportok a városi táj egy-egy pixelszerű felületének átértelmezésével foglalkoznak. A kultivációs gyakorlat célja a zöldfelületek koncepcionális értelmezésének és a valós helyszínen a társadalmi részvétel lehetőségeinek a vizsgálata. A feladatot a félév során csoportos konzultációk során alakítjuk ki, majd a félév végén a csoportok közös prezentációs eseményen mutatják be a projektek eredményeit.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

A. Tudás:

1. Ismeri az építészeti gyakorlat interdiszciplináris kontextusában előforduló táj- és kertépítészeti fogalmakat, tervezésmódszertani eszközöket
2. rálátása van a kert- és tájépítészet mint társszakmák tervezési gyakorlatára, kiemelkedő történeti és kortárs példáira;
3. tudja az építészet és településtervezés gyakorlatában megjelenő különböző típusú zöldfelületi problémák azonosítását és a partneri együttműködés lehetőségeit;
4. tisztában van a kert- és tájépítészet diszciplínáinak jelen kihívásaival, szakmai szervezeteinek munkájával;
5. Ismeri az építészet történet fontosabb korszakait, alkotásait, a kortárs építészet és társzművészetek megjelenési formáit, rálátása van a települések fejlődésének történetére.

B. Képesség:

1. Képes az építészeti gyakorlatban megjelenő zöldfelületi problémák fogalmi kezelésére
2. hatékonyan alkalmazza a tanult elemzési technikákat;
3. képes az építészeti gyakorlatot érintő szakmaközi párbeszédben a társszakmák képviselőivel történő hatékony együttműködésre
4. alkalmazni tudja a társszakmák tágabb léptékű koncepcióinak vonatkozó elemeit az építészeti alkotómunkában
5. a tanult általános táj- és kerttervezés-elméleti és történeti ismereteket összhangba tudja hozni építészeti ismereteivel;
6. Az átlagosnál mélyebb ismeretekkel és magasabb szintű képességekkel rendelkezik a következő területeken: urbanisztika-településtervezés, környezet- és tájtervezés.

C. Attitűd:

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgatótársaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását;
3. nyitott az új információk befogadására, törekszik szakmai és általános műveltségének folyamatos fejlesztésére; nyitott a szükséges kert- és tájtervezési eszközök, elméletek megismerésére és a táji léptékű építészeti problémákra, továbbá törekszik azok helyes és kreatív megoldására;
4. törekszik az építészetben előforduló problémák megoldásához szükséges kert-, köztér-, zöldfelületi- és tájtervezési ismeretek elsajátítására és alkalmazására;
5. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra;
6. törekszik az esztétikailag igényes, magas minőségű prezentációk készítésére;
7. a munkája során előforduló minden helyzetben törekszik a jogszabályok és etikai normák betartására.

D. Önállóság és felelősség:

1. Önállóan végzi az alapvető táji és kerttervezési léptékű feladatok és problémák végiggondolását és azok megoldását; szakmai problémák során önállóan és felelőssége tudatában lép fel;
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket;

3. a fellépő problémákhoz való hozzáállását az együttműködés és az önálló munka helyes egyensúlya jellemzi;
4. az elkészített munkájáért (dolgozatok, beadandó feladatok), valamint az esetleges csoportmunka során létrehozott alkotásokért felelősséget vállal.

2.3. Oktatási módszertan

Előadások, szeminárium, kommunikáció írásban és szóban, önállóan készített feladatok

2.4. Tanulástámogató anyagok

A. Szakirodalom

Charles Waldheim: The Landscape Urbanism Reader. Princeton Architectural Press, 2006

Charles Waldheim: Landscape as Urbanism. Princeton Architectural Press, 2006

Neil Brenner (eds.): Implosions/Explosions: Towards a Study of Planetary Urbanization. Jovis, Berlin, 2013

Roger Diener, Jacques Herzog, Marcel Meili, Pierre de Meuron, Christian Schmid: Switzerland – an Urban Portrait. Edited by: ETH Studio Basel - Contemporary City Institute, Birkhäuser, 2005.

Sören Schöbel: Windenergie und Landschaftsästhetik. Zur landschaftsgerechten Anordnung von Windfarmen. Jovis, Berlin, 2012

Astrid Zimmermann: Constructing Landscape, Birkhäuser, 2011

Astrid Zimmermann: Planning Landscape, Birkhäuser, Basel, 2012

Astrid Zimmermann: Elements in Landscape, Birkhäuser, 2020

Dányádi Sára: Belvárosi növényvilág. Corvina, Budapest, 2019

B. Jegyzetek

Jámbor Imre: A kerttervezés alapelemei, 2007

Jámbor Imre: A települések zöldfelülete, 2007

Jámbor Imre: Kertépítészet-történet, 2007

C. Letölthető anyagok

további elektronikus segédanyagok a tárgy honlapján

3. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

3.1. Előadások tematikája

- *Pozíciók, víziók, koncepciók: léptékváltások az urbanizált táji átalakulás elméletében és alkalmazásában*
- *A kerttervezéstől a táji léptékű gondolkodás kialakulásáig: szakmatörténeti áttekintés*
- *A történeti települési táj perspektívája és ökológiája: történeti kertkonceptiók – kortárs rehabilitációk*
- *Átalakuló városi környezet: növényalkalmazás a kert- és köztértervezésben - dendrológus által vezetett arborétum séta*
- *Közösségi zöldfelülettervezés participatív eszközökkel*
- *Kert a városban: gyűjteményes kertek, közparkok, közösségi kertek*
- *Város a tájban: a települési zöldinfrastruktúra és az ökológia hálózatai*
- *A kultivált táj átalakulása – nemzetközi modellek: japán kertek, alpesi önellátó gazdálkodás, holland polder-városháló*
- *Rekreáció és táji urbanizáció - az elvágódás kertjei és a Balaton-táj átváltozása*
- *Ökológia és esztétika: kísérletek és víziók tágasabb horizontok felé*

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

4. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Általános szabályok

- A. Az előadás látogatása ajánlott, a gyakorlaton való részvétel kötelező. A megengedett hiányzások számát a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat (TVSZ) írja elő. A teljesítményértékelések alapját az előadásokon és a gyakorlatokon elhangzott ismeretek összessége képezi.
- B. Vitás esetekben a hatályos TVSZ, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

4.2. Teljesítményértékelési módszerek

- A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:
1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés* (a továbbiakban zárthelyi dolgozat): a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja egy zárthelyi dolgozat formájában, a dolgozat alapvetően a megszerzett elméleti ismeretek felmérésére szolgál. A zárthelyi során elméleti feladatokat kell megoldani a teljesítményértékelés során (segédanyagok felhasználása nélkül), az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tárgyfelelős határozza meg.
 2. *Részteljesítmény-értékelés* (a továbbiakban elemző feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája egy önállóan készített elemző feladat; annak tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját a félév aktuális tematikájának megfelelően specializáltan határozza meg a tárgyfelelős.

4.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- A. Az aláírás megszerzésének feltétele a szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések mindegyikének legalább 50%-os teljesítése.

- B. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:

szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
Zárthelyi dolgozatok	30%
Önállóan készített elemző feladat	70%
összesen:	Σ 100%

- C. A féléves érdemjegy a félévközi részérdemjegyek súlyozott átlaga adja.

4.4. Érdemjegy megállapítás

érdemjegy	ECTS minősítés	Teljesítmény*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 90%
jeles (5)	Very Good [B]	85 – 90%
jó (4)	Good [C]	72,5 – 85%
közepes (3)	Satisfactory [D]	65 – 72,5%
elégséges (2)	Pass [E]	50 – 65%
elégtelen (1)	Fail [F]	< 50%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

4.5. Javítás és pótlás

- A. Az egyes félévközi teljesítményértékelésekhez egyenkénti minimumkövetelmény tartozik, ezért egyenként pótolhatók.
- B. A zárthelyi dolgozat a félév végén, a pótlási héten díjmentesen pótolható. A pótlási lehetőségek időpontjai az aktuális félév időbeosztásához és zárthelyi ütemtervéhez igazodnak.
- C. Az értékelés során el nem fogadott elemzéseket a visszaadást követő alkalomra újra el kell készíteni és be kell adni. Ezeket a feladatokat a határidőn túl beadott elemzésekhez hasonlóan értékeljük.
- D. A félévben lehetőség van az elemző feladatok újbóli elkészítésére javítási céllal. Az így készített új elemzés pontszáma a javítani kívánt elemzés pontszámát felüli. A javításra készített elemzés

leadására – a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett
– a kari munkarend van lehetőség.

4.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×3=36
felkészülés a teljesítményértékelésekre	20
önállóan készített elemző feladat elkészítése	34
összesen:	Σ 90

4.7. Jóváhagyás és érvényesség

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2022. március 30.